

Izhaja vsak **torek** in **soboto** v tednu ob 11. uri popoldne za mesto ter ob 3. uri popoldne za deželo.

Stane po pošti prejemati ali v Gorici na dom pošiljan celoletno 8 K., polletno 4 K. in četrtletno 2 K.

Prodaja se v Gorici v tobakarnah Schwarz v Šolskih ulicah in Jellersitz v Namskih ulicah po 8 vin.

GORICA

(Zjutranje izdanje.)

Uredništvo in upravnništvo se nahajata v »Narodni tiskarni«, ulica Vetturini h. št. 9.

Dopise je nasloviti na uredništvo, oglase in naročnino pa na upravnništvo »Gorice«. Oglasi se računajo po peti vrstah in sicer ako se tiskajo 1-krat po 16 vin., 2-krat po 14 vin., 3-krat po 12 vin. Ako se večkrat tiskajo, računajo se po pogodbi.

Izdajatelj in odgovorni urednik Josip Marušič.

Tiska »Narodna tiskarna« (odgov. J. Marušič).

Zopet vipavska železnica.

Z ozirom na neopravičeno blatenje in porogljivo zasmehovanje onih naših poslancev (grofa Coroninija, dr. Antona Gregorčiča in prof. Berbuča), ki so se trudili spraviti zavoženo vipavsko železnico zopet na pravo pot, in glede na brezvestno beganje in draženje našega ljudstva po dr. Tumovem glasilu, ki je opetovano, posebno še avgusta meseca l. l. pisarilo, da se vipavska železnica zavlačuje v »mračno prihodnost« ter da dobé Vipavci namesto železnice — figo, spisali smo o imenovani železnici na temelju uradnih spisov in odlokov ter na podlagi najpristnejših ustnih sporočil tri članke, v katerih smo pojasnili, kake ovire so bile temu podjetju na potu še po predzadnjem zasedanju goriškega deželnega zbora.

Ti članki, sloneči na povsem istiniti podlagi in objavljeni ravno pred volitvami, spravili so »Sočine« patrone v velik strah. Očividno so se bali, da bi imeli naši članki upliv na volitve, zategadelj so skrpali v potu svojega obraza zmes, ki ima namen vzeti članekom moč.

Kako drzno grešijo gospodje okoli »Soče« na nerazsodnost in površnost svojih čitateljev, kaže v najlepšem svitu označeni članek o vipavski železnici v »Soči«. Gospodje zavijajo, slepijo in tajijo, kar se dá; vsakemu poštenemu človeku se mora taka pisava studiti, in ni dvoma, da dosežejo ž njo jedino ta uspeh pri vseh razumnih čitateljih.

Nam pripada žalostna naloga, pojasniti in zavriniti ono zmes zavijanj, neresnic in tajitev, da ne bi naši čitatelji mislili, da smo napisali le jedno neresnično besedo v tej zadevi.

Začnimo! Člankar, ki je v najožji dotiki z dr. Tumo, piše:

»Vprašanje vipavske železnice se je rešilo tako, kakor so »Soča« in zastopniki narodno-napredne stranke po shodih in zasebno na poizvedavanja odgovarjali in trdili, t. j. zgradbo vipavske železnice je zavlačevalo ministerstvo za železnice toliko časa, dokler ni bilo vprašanje državne bohinjske železnice rešeno«.

Tako pišejo gospodje, ki so ves čas do zadnjih mesecev smešili »kleriki-

kalna trobila« in se rogali njihovi vesti, da se bode vipavska železnica kmalu zidala, ter so ponosno vprašali: »Kdo je kriv, da se zavlekuje vipavska železnica v mračno prihodnost?«

Dalje kličejo na pomoč deputacijo, ki se je poklonila v tej zadevi g. namestniku, da bi omamili svoje čitatelje ter jim dokazali ono, česar ni mogoče dokazati. In kaj je rekel g. namestnik? Izrazil je le svoje mnenje, da se mora bohinjska železnica med Gorico in Prvačino prej graditi nego vipavska, ker prva je glavna železnica prve vrste (Hauptbahn I. Ranges) in bistveno različna od druge po svoji napravi, po svojih postajah, stražiščih itd. Zato bi bilo želeti, da bi državni zbor kmalu ugodno rešil vprašanje bohinjske železnice.

To izjavo hočejo izkoristiti v svoje namene, a bijejo sami sebe hudo po zobeh, kajti vipavska železnica se začne graditi, a vprašanje bohinjske železnice stoji tam, kjer je bilo ob času onega pogovora. O gradbi bohinjske črte Gorica-Prvačina-Trst ne bode še dolgo ne duha ne sluha, vsaj toliko časa ne, dokler ne dá državni zbor svojega dovoljenja.

»Sočin« člankar dalje modruje doslovno: »Znano je našim čitateljem tudi, da je ravno deželni poslanec dr. Tuma na občnem zboru političnega društva »Sloga« spomladl l. 1899 očitil dr. Gregorčiču in njegovim pristašem, da niso hoteli še l. 1898 v deželni zbor, ko jim je bila zagotovljena podpora vinogradnikom, vipavska železnica in četrti odsek. Zavlačevali so torej dr. Gregorčič, prof. Berbuč in drugovi, kateri so stavili italijanskim poslancem neizpolnljive zahteve, od spomladl l. 1898 pa do maja tekočega leta. To so pač edino oni krivi, ako se vipavska železnica ni gradila«.

Torej pri vsem tem, da je ministerstvo sklenilo zavlačevati vipavsko železnico do gradbe bohinjske, so krivi dr. Gregorčič, prof. Berbuč in drugovi, da se je zavleklo to vprašanje od spomladl l. 1898 pa do maja l. l. Ako bi šli slovenski poslanci v zbornico l. 1898, ali bi se bila bohinjska železnica prej gradila? Po tem takem so zakrivali imenovani gospodje celó to, da se je gradba bohinjske železnice zavlekla.

Tako bedarijo piše mož, kateremu je bila vipavska železnica vedno deveta

briga, a se sedaj jeze peni, da se je drugim poslancem posrečilo spraviti jo v pravi tir. Iz prej navedenih vrstic kaže se razumnemu čitatelju le grda zavist, ki razjeda grešno dušo radi uspehov, ki so jih drugi dosegli.

A pride še lepše. »Soča« piše: »V prvi vrsti je laž, kar je »Gorica« pisala v nekem članku preteklo poletje, da se je v deželnem odboru glasovalo o nekem odloku, katerega je predlagal dr. Tuma, in da se je isti zavrnil proti njegovemu glasu«.

Za tem pogreva člankar znani »temeljiti« Tumov odlok, izkorišča v svojo svrhu štiri njegove točke, katere izrecno navaja, ne ve pa več, da jih je imel dr. Tumov odlok **pet**, najmastneje o znižanju osnovne glavnice od 150.000 gld. izpušča, menda mu ta sedaj ne ugaja — ter nadaljuje:

»Pri seji l. avgusta t. l. je bil dr. Marani nasprotnega mnenja (namreč bil je proti Tumovemu predlogu), rekoč, da deželni odbor itak lahko čaka zasedanja državnega zbora in potem stori svoje korake, naj se pa stvar pusti, da se razvije naravnim potom dalje. Dr. H. Tuma je temu pritrdil, na kar se je gori navedeni ministerski odlok rešil tako, da ga je deželni odbor založil med spise«.

Nehoté smo se glasno zakrohotali, ko smo to čitali. Ti grešna »Gorica«, ti praviš, da je deželni odbor odklonil dr. Tumov predlog; toda to je »laž«, deželni odbor je le molčal o Tumovem predlogu ter založil dotični ministerski odlok med spise.

Ali ni to smešno? Je-li mogoče bedastočo dalje tirati?

(Konec pride.)

Nekoliko komentara k zadnjim državnoborskim volitvam na Goriškem.

Kdor čita zadnjo »Sočo«, vidi režati iz njenih poročil o oziidu državnoborskih volitev neko demonično škodoželje, ob enem pa neko zlikavo obžalovanje, da njen kandidat ni »zmagal« z mnogo večjo večino glasov, češ, da je temu najbrže krivo krivično nastopanje naše agitacije. Iz tega stavka zveni oni znani »rečem ti, da mi ne porečeš,«

kakem vozu ste obe ujetnici ter si to zapomnil. In posrečilo se mu je, da je staknil Bazilija, moža Darinke, pa si pridobil še dva krepka hajduka: Nikolaja in Željka za pomoč. In udarili so po hribih za bežečimi tatarji. Ker so se poslednji z voli le počasi dalje pomikali, so jih naši junaki že po več dnevih vendar dotekli.

Hajduka sta hitela po drugi strani gore. Peter in Bazilij sta ju lahko videla; niti njiju, niti karavane v dolini nista izpustila iz očíj. Vsi štirje so imeli isti cilj (smoter).

Kar se ustavita hajduka.

»Stoj, Peter!« reče Bazilij; »ali vidiš, da sta se ona dva ustavila? Počakaj, da vidiš, kaj namerujeta«.

Hajduka sta res nekaj premišljevala. »Ali vidiš, Nikolaj, tam oni vršič?« reče Željko, ter pokaže Nikoli s prstom. »Vidim ga«.

Kadar prideva čezenj, dospeva v kotlino. Pot je tam zelo tesna, oni kraj je najbolj strašen na vsi ti poti, in

kar je že navada pri »Sočinih« poročevalcih.

S takimi poročili se nam tu ni petčati, marveč premotrimo vso stvar z nekega drugega stališča, to pa radi tega, da razkrijemo ono satansko jedro, ki tiči sploh v nastopanju takozvane »napredne« stranke na Goriškem in katero jedro skuša ista skriti pred svetom, da bi se na zunaj ne spoznalo resničnih nakan te stranke, ki si na moč prizadeva prepričati slovensko javnost o svojem »resničnem rodoljubju« in »stremljenju za pravim narodnim napredkom. Ako torej tu javno izpovemo, da je smoter te stranke slepien in da vse nje stremljenje ni drugega nego prazni in votli humbug, smo to stranko najbolj označili in ker smo to storili, tudi dobro vemo kaj smo storili, ker do globočine obisti poznamo osebe, ki so ustvarile to zdražbarsko stranko na Goriškem in ki jej stojé zdaj na čelu. Glede teh oseb nobene besede več, ker bi se jim delalo s tem čast, ki je ne zaslužijo.

Slovenska javnost nekako uprašujoč motri razmere na Goriškem, a se drži rezervirano glede izida minulih državnoborskih volitev, kajti onim, ki niso strastni strankarji in jim je mar usoda slovenskega naroda v tej pokrajini, zdé se vse te stvari nekam nenaravne, nestalne. In kako tudi ne! Da se tu upri-zarja sovražna gonja proti možem, ki niso nikdar žalega storili slovenskemu narodu, pač pa že neštevilnih dobrot in sicer gonja od strani faktorjev, katerih vse »narodno delo« obstoji le v časnikarskem hujskanju in kateri faktorji so, kar se tiče vede in izkušnje, pravcate ničle, to se mora zdeti neumevno vsakemu pravemu in resnemu rodoljubi. Zato tudi vsak resni rodoljub, ko čita poročila o »zmagi« takozvane »napredne« stranke na Goriškem, ne more družega, nego biti prepričan, da sta tu »zmagala«, izkoristivša na najbrezobzirnejši način nevednost volilcev, slepilo in humbug, v prilog sebičnosti in brezprimerni domišljavosti ničnih faktorjev brez vede in izkustva.

Da pa z maso nerazsodnega ljudstva zmaga mnogokrat humbug in sleparija, to je znano in ni se zgodilo v prvič. Držni general Lumpacijs, kate-

truma mora iti tam mimo. In tedaj bo čas ...

»Dobro, torej morava iti naprej in si ogledati dobro to mesto«.

»No, pa stopiva bolj naglo!«

Hajduka se premakneta. Peter in Bazilij sta spoznala iz tega, da sta hajduka nekaj sklenila. Tudi ona dva stopita dalje. Ali zdaj nista mogla več videti Željka, in torej se približata tatarski karavani. Že sta videla pred očmi oni voz, v katerem sta bili njima dragi osebi.

Peter je bil ves razburjen, in ni mogel več strpeti. Tako blizo je bil nesrečni svoji zaročnici, pa da bi jo pustil še dalje v razbojniških rokah! Črni tatar — njegov zakleti sovražnik in morilec, je še bolj vzbujal njegov srd. Videl ga je, kako ponosno je jezdil ob vozu, in se od časa do časa smeje pripogibal nad voz. Srce se mu razvname; in da ga ni zadržal Bazilij, črna Tatarjeva glava bi se bila potrkjala po tleh, pa naj bo, kar mu drago. (Dalje pride.)

LISTEK.

Rešitev iz ujetništva.

(Posnetek).

Bolgarski: I. R. Blaskov.

(Dalje).

VI.

Na južni strani Šumava se začnejo prvi odrastki Stare planine (Balkana). Glavna gora je tam Čala-Kavak. Kraj je tu pust in divji. Verige visokih planinskih brd se razprostirajo od vzhoda proti zapadu in na jug: gora nad goro, planina nad planino. Od vrha teh visokih hribov se spuščajo grozne strmine in gorski obronki. Niže doli so temnozeleni listnati vršiči, kjer rastejo visoka drevesa: dobi, bukvje, lipe, dreni, brestni in gabri. Na sredi njih se vidijo špičaste skale, ki dvigajo svoja robata, bela čela nad to gozdno pustino. A doli v podolgovati dolini strašno šumi in se peni reka: Kamčija (Tiča).

Glas domače živali se tu redko sliši; milopojočih ptičkov tu ni najti. Le

gavrani in srne so prebivalci teh pustih krajev; grozno se odmeva njih glas in daje še večjo grozoto temu kraju, posebno po noči.

Po teh neprelozljivih krajih, med tem gostim drevjem, po teh visokih gorah in globokih dolinah redko stopa človeška noga. Ali nekega dne sta se plazila onde dva moža — junaka.

Lica sta imela razpraskana, oči rdeče in majhne radi vednega budenja, obleko potrgano. — Stopala sta molče upognjena glave. Večkrat sta morala siloma lomiti pred seboj spletene veje; pot je bila težka.

Daleč doli je škripala karavana (truma) tatarskih voz po edini cesti čez to pogorje. Tu ste bili naši žrtvi, tu je bil zaklad za naša dva junaka. Bila sta namreč Peter, zaročnik Stankin in Bazilij, mož Darinkin.

Peter je držal besedo, ki jo je bil dal starcu Ivanu. Najprej je zasledoval roparje, na katero stran se obrnejo; in izvedel je, da so namenjeni proti Karnabadu. Tudi je opazoval od daleč, na

remu v nobenem narodu ne manjka armade, zajahal je svojega vranca tudi v naši deželi in potegnil za seboj tolpo ljudi, vredno tacega vojskovodje in — „zmagal“ nasproti resni in pošteni četi, nemenč se za drugo nego da — „zmaga“.

Ko je takozvano vodstvo „napredne“ stranke izvahalo, da se iz nerazsodnosti goriškega prebivalstva dá marsikaj izpeči za sebičnost oseb tega vodstva, šlo je na delo. Vsak še tako priprost človek pa mora vedeti, da se iz primernege števila ljudstva dá narediti več strank in sicer za vsako posebno mišljenje posebno stranko in da vsaka posamezna stranka, ako zna postati drzna in nesramna, doseže tudi svojih uspehov po geslu: „kdor prej, ta prej!“ enako, kakor delajo boksarji na Kitajskem, ki imajo toliko tolovajskih družb, kolikor vrst tolovajev se nahaja.

Politično društvo „Sloga“ je postavilo v obeh skupinah svoja kandidata kot prava narodna kandidata, katerih znanje, značaj in privatno življenje je v vsakem oziru popolno in neomadeževano. Društvo „Sloga“, zavedajoč se svojega dostojanstva, se ni spuščalo v nikak nevreden boj z nizkotnimi elementi, marveč se je zaneslo na poštenje in zvestobo volilcev, da volijo moža, ki ljubi svoj narod in mu hoče zares dobro. Društvo „Sloga“ ni spuščalo v volilni boj agitatorjev kakor lovskih psov na divjačino, marveč je naročilo rodoljubom po deželi, da pouče narod o pomenu volitev in da voli moža, ki zasluži zaupanje narodovo. Ti rodoljubi so storili svojo rodoljubno dolžnost po nekod zmerneje, po nekod zopet živahneje, kakor je v naravi posameznega. Nikjer pase ni sililo volilcev, najmanj pa jih slepilo, ali podkupovalo, kakor podtika glasilo „napredne“ stranke, hoteč s tem pokriti svoj greh. Vse drugače pa je nastopala ona stranka. Ona je spuščala svoje elemente kakor pravcate pse-priganjače med ljudstvo in znani Tumov „Treihhund“ se je v priganjstvu odlikoval tako, kakor najstrastnejši pes-jerebičar. In tu je bilo nago-varjanja, slepenja, podpihovanja, podkupovanja, pretenja, laskanja in pomilovanja, da se je moralo s tudit vsakomur, ki ni že popolnoma pokvarjen in gnjil v svojem srcu in duši. Mnogi naših ljudi ki so videli, kaj se godi z ljudstvom, so v početku svarili, a potem so dejali: v božjem imenu! Saj ljudstvo prej ali slej spozna, da po slabi tovaršiji glava boli in mnogi so dejali roke križem, vidši, da se izvršuje na narodu pravcati političen roparsk napad.

Ukljub temu pa je bila vender večina na naši strani, in bi bila brez onega priganjstva toliko, da bi bili nasprotniki dobili k večjemu toliko glasov, kakor kak privandran socialist.

V boj proti nam pa je šlo vse, kar ima „častništva“ okoli sebe general Lumpacijs. Proti toliki sušmariji se tudi na mnogih krajih najboljši ljudje niso mogli ustavljati, saj so priganjači previdno skrivali narodu vrednost in prave nakane generalštaba „napredne“ stranke, — kako bi se bilo moglo drugače pripetiti, da so nam ne le ogromno volilcev našega mišljenja, marveč celo volilnih mož preslepili in jih odtrgali od nas?

In tako zmago potem ti elementje imenujejo pravično zmago? Ne, to ni nikaka zmaga! To je način nasilja, ki je vreden naših najhujših narodnih sovražnikov tam v Trstu in v Istri! Po teoriji teh zlosilnikov italijanskih in židovskih je nastopala ta predrzna klika, zaradi tega nje zmaga ni zmaga, marveč sramotna blamaža in politično samoskrustvo, narodni greh, ki jim krije vest kakor grdi črni madež. In kaj naj rečemo našemu ljudstvu, ki se je pustilo tako sramotno preslepiti? Ondi, kjer general Zloduh nima mnogo privržencev, pride ljudstvo kmalu do spoznanja in brez škode bode sleparski poskus, kjer pa ima ta četovodja več pripadnikov, ondi pridejo ljudje do spoznanja še le po občutljivih nasledkih svoje lahkomišelnosti.

Vodstvo „napredne“ bode skušalo, ko se mu je za zdaj tako dobro posrečilo, izkoriščati nevednost ljudstva še dalje v svoje sebične svrhe. Ali tu moramo storiti svojo dolžnost in onemogočiti mu nečedno rokodelstvo, ako ne drugače pa z izvenrednimi sredstvi. Narodu pa zakličemo že danes: ljudje, ki so te zavodili, so vsacega zdravega znanja in napredka nezmožni in neuki ljudje in razpolagajo k večjemu z zlobno voljo, izročiti te domačim in — tujim pijavkam. Zato pozor pred njimi, dokler ni prepozno!

Zakon o uredbi domovinskih razmer.

(Konec.)

Kdor hoče priposestovati domovinsko pravico v kateri občini, mora dokazati ne samo, da je avstrijski državljani in da je 10 let bival v isti občini, ampak tudi to, da je bilo njegovo prebivanje „prostovoljno“ in „nepretrgano“.

Kar se tiče določila za stran „prostovoljnega“ prebivanja, pojasnjuje nam drugi odstavek § 2., da prebivanje ni prostovoljno tedaj, kadar se začena ali nadaljuje v takih okoliščinah, katere izključujejo „prostovoljnost“. Tako n. pr. ni imeti za prostovoljno prebivanje, kadar se ono začena v zaporu ali v kaznilnici. Isto velja o umobolnih osebah ali bebcih, postavljenih pod kuratelo. Sploh ni govoriti o prostovoljnem prebivanju pri takih osebah, katere ne morejo sami s svojo prosto voljo določiti, kje jim je prebivati.

Ako nastopijo take okoliščine, katere izključujejo prostovoljno prebivanje, še le po pričetku prebivanja, počiva tek desetletnega roka toliko časa, dokler trajajo te okoliščine. Če se je n. pr. nekdo pred 11 leti naselil v Gorici, pa je med tem časom prebil 2 leti v zaporu, mora še eno leto čakati, da se mu dopolni 10-letni rok, ki ga vpraviči v dosego domovinske pravice v Gorici.

Kdor prostovoljno opusti prebivanje v občini, pretržeš s tem 10-letni rok prebivanja.

Kdor se pa prostovoljno le začasno oddalji od kraja, v katerem je nastanjen, ta ne pretrga svojega prebivanja. Po okoliščinah, v katerih je zapustil svoje prebivališče, je soditi, ali je nameraval samo začasno oddaljiti se, ali pa zapustiti je trajno. Če na primer krošnjar ali pohišen prodajalec zapusti svoj dom in se cele mesece mudi zunaj občine, v kateri je naseljen, ni s tem pretrgal svojega bivanja v njej, ker vsakdo ve, da je šel s trdnim namenom od doma, da se zopet povrne.

Kdor se je naselil v kaki občini, pa ga je v teku desetletne dobe poklicala zakonita vojna dolžnost drugam, ta ni pretrgal prebivanja v isti občini; vojaška službena leta mu je neokračeno všteti v desetletje, kojega treba za priposestovanje domovinske pravice.

Prosilec za domovinsko pravico ne sme v desetletju priposestovanja uživati ubožne oskrbe od domovinske občine. Taka oskrba ne dopušča, da bi se začelo priposestovanje in je pretrže, če je že prišlo. Toda „ubožna oskrba“ v zmislu zakona je samo tedaj, kadar domovna občina trajno podpira dotično osebo ali družino in ne kadar jej samo tu pa tam dovoljuje kako miloščino. Zakon določuje: „Prostost od šolnine glede otrok, ki hodijo v šolo, in pa uživanje kake ustanove, na posled kaka podpora, dana samo mimogredé, se ne sme šteti med dejanja preskrbe ubogih“.

Zelo važno je določilo § 4. glaseče se tako-le: „Kadar avstrijski državljani opusti prebivanje v občini, v kateri je po § 2. tega zakona pridobil pravico do vzprejema v njeno domovinsko zvezo, ali kadar neprostovoljno zapusti ozemlje te občine, tedaj sme to pravico vpravičenec sam ali njegov naslednik v domovinski pravici uveljaviti samo še dve

leti, njegova domovinska občina pa pet let potem, ko je nehala prebivanje v občini! To določilo je jasno: Kdor ni tekom 10 ali več letnega prebivanja v kateri občini uveljavil svoje domovinske pravice v njej, lat... to stori še v naslednjih dveh letih, potem ko je isto zapustil; njegova prvotna domovinska občina pa ima v to še pet let časa, da ga izbriše iz svoje zaveze ter mu doseže pripoznanje domovinske pravice v tisti občini, katero je po 10 ali več letnem prebivanju zapustil.

Inozemci in pa osebe, katerih državljanstvo se ne da dokazati, imajo potem zakonu enako pravico do priposestovanja občinske pravice, kakor avstrijski državljani. Njim mora dati občina, v kateri so prostovoljno in nepretrgoma skozi 10 let prebivali, zagotovilo, da jih vzprejme v občinsko zavezo; toda vzprejem zadobi moč še le tedaj, kadar zadobé dotičniki avstrijsko državljanstvo.

Kadar zastop tiste občine, v kateri se je prosilec za domovinsko pravico naselil, ne odloči o njegovi prošnji v roku šestih mesecev, tedaj pristopi odločba dotičnemu okrajnemu političnemu oblastvu. Ono razsoja tudi utoke ali pritožbe, podane proti odlokom, s katerimi so občinski zastopi odrekli vsprejem v domovinsko zavezo.

Vzprejem v domovinsko zavezo se ne sme dovoliti niti omejen na neki določen čas, niti ne po takem pogoju, s katerim bi se kvarili zakoniti nasledki domovinske pravice.

Vsaka taka omejitev ali tak pogoj je ničen in se šteje, kakor bi se ne bil pristavil.

Za vzprejem v domovinsko zavezo na podlagi novega zakona se ne sme pobirati nobena pristojbina.

Stalno nameščeni dvorni, državni, občinski uradniki in služabniki in pa taki uradniki in služabniki okrajnih zastopov in javnih zakladov, potem duhovniki in javne učiteljske osebe, naposled c. kr. notarji zadobé z dnevom, ko nastopijo svoj urad, domovinsko pravico v tisti občini, v kateri jim je odkazan njih stalni uradni sedež.

S tem določilom se je razširilo ono § 10. domovinskega zakona iz leta 1863, ker se je pripoznala domovinska pravica v občini uradnega sedeža tudi stalno nameščenim uradnikom občinskih in okrajnih zastopov, potem stalno nameščenim služabnikom dvornih, državnih in deželnih uradov, občinskih in okrajnih zastopov in javnih zakladov.

Slednjič bodi še omenjeno, da je vsaka občina dolžna, v tem, da je na podlagi novega zakona vzprejela kako osebo v domovinsko zvezo, obvestiti dosedanje domovinsko občino.

Res je, da se vsled novega zakona velikim mestom in obrtniškim središčem znamenito namnoži število pristojnikov in da utegnejo ti kraji občutiti posledke te pomnožitve v težjem bremenu oskrbovalnih stroškov, toda na drugi strani je treba tudi pomisliti, da so ti novi pristojniki cela desetletja živeli in delali v mestu, a so tam plačevali davke in doličade, in da je mnogo njih, če ne vsi, sodelovalo v občini blagor. Sicer pa so v novejšem času izdane naredbe v korist ubožcev mnogo olajšale. Leta 1893. so državni zavarovalni zavodi proti nezgodam izplačali blizu 1¼ milijona goldinarjev podpor in l. 1892 so bolnišnične blagajne poštele 11¼ milijonov, in pozneje so te številke še močno narasle. Če se posreči, da se ustanovi še zavarovalnica za starost in obnemoglost, potem se zelo skreči število pravih siromakov, za ktere morajo občine skrbeti. E. Klavžar.

Dopisi.

Od Sv. Lucije na Mostu, 10. jan. — Obžalujemo, da so ravno naši 3 možje pokopali „Sloginega“ kandidata. — Dva sta iz Loma, eden pa je s Slapu, kjer ima gospod „Miklavž“ svoje prste vmes. Teh treh mož pri prvotni volitvi nismo

hoteli voliti; a naš župan nam je dal častno besedo, da bodo vsi za „Sloginega“ kandidata. Za Rutarja je bilo tudi premalo agitacije. Mislili so, da je njegova kandidatura popolnoma zaspala in da bode „Sloga“ postavila namesto njega dr. Laginjo.

Veliko je škodilo tudi to, da se niso nič zganili duhovniki po Baški dolini od Podmelca dalje. Prepričali smo se, da kjer se duhovnik zgane, tudi kaj doseže. Še tak, ki nima zmožnosti za politično delovanje, ima lahko celo faro za sabo, a mora se gibati, hoditi po hišah in ljudi podučevati. Veseli nas, da ima V. kurija za poslanca izkušenega, izkušenega in v vseh rečeh izvedenega moža; naj bi se poslanec IV. kurije, ki je še novak, od njega kaj učil.

Iz Sv. Križa na Vipavskem. — „Bralno društvo“ je imelo letni občni zbor dne 30. pret mes. Udeležilo se ga je veliko število društvenikov. Na novo je pristopilo 11 društvenikov — novih udov pevskega zbora.

Pri določitvi časopisov je bila majhna, a živahna politična debata, katere se je napovedovala že več časa poprej. Za „Gorico“ ni bilo boja; „Prim. List“ ni bil sprejet, češ, da donša novice, katere prinese že „Gorica“. Izmed dnevnikov se je sprejela „Edinost“, „Slovenca“ je daroval č. g. župnik Iv. Kodre, kateri je nastopil z vso odločnostjo pri „Slov. Narodu“ in „Soči“, katera lista nista bila sprejeta radi pisave proti duhovščini in veri. Odklonjen je bil tudi „Novi List“ radi članka proti učitelstvu.

Čujejo se glasovi, da namerava odstopiti več društvenikov, ker so se odstranili napredni listi. To bi bilo le obžalovati, ker v manjših krajih se ne smejo cepiti moči, ako se hoče vzdržati obstanek narodnih društev. Da vidimo, kaj nam donese novo stoletje!

V odbor so bili izvoljeni, če tudi so se odpovedovali in branili vsled razpora: Predsednikom gosp. nadučitelj P. Medvešek, namestnikom g. podžupan J. Volk, tajnikom g. učitelj F. Šinigoj, blagajnikom gg. F. Pavlič in A. Košuta, odbornikoma gg. A. Stopar in Jer. Simonič.

Sprejel se je predlog, da se bode vsako prvo nedeljo meseca pojašnjevalo neznane besede in vprašanja, stavljeni od društvenikov.

Iz St. Ferjana. — V nedeljo 30. grudna lanskega leta je bil v St. Ferjanu še precej lep dan. St. Ferjanci smo šli v obilnem številu v cerkev k popoldanji službi božji, Zato nas je bilo tudi obilo število pred cerkvijo potem, ko je služba božja minula. Vsi pa smo začudeno gledali in strmeli, ko se naenkrat prikaže pred cerkvijo kočija, iz katere sta izstopila dva „imenitna“ naprednjaka. Nismo si mogli razložiti pomena tega „sijajnega“ obiska naše vasi baš v trenutku, ko smo privreli iz cerkve, — a kmalu smo videli, kam je pes svojo taco pomolil: to „izredno odlikovanje“ je veljalo našemu — organistu. Kaj je „visoki obisk“ hotel od organista, to smo tudi kmalu izvedeli, čeravno smo zaman gledali še po „tretjem v zvezi“ namreč po „naročniku dvanajst slovenskih časopisov“.

Ko je organist, prišedši iz cerkve obrazložil „obisku“, da s — puranom ne bo nič in ko so „gospoda“ zadobili prepričanje, da smo St. Ferjanci trdni kakor skala, ter da „Soča“ in „Primorec“ s svojim glumaštvom ne iztisneta iz nas niti kapljice dobre vere za njihovo „stvar“, potegnili so konji „hij!“ proti — Kojskem. Drugi dan smo pa izvedeli, da je bil tudi „naročnik na dvanajst slovenskih časopisov“ namenjen k nam, a konji so se mu uprli zaradi — strme poti in krenili rajši na Kojsko, kjer je „bogata zaloga usnja in kož“.

Tako torej draga „Soča“ in „Primorec“, zdaj vidita, da smo St. Ferjanci verni kristjani in neomahljivi narodnjaki ter da se pri nas prav nič ne opravi

proti našemu g. kuratu, o katerem vemo, da nas vodi jedino pravo pot. Vidva pa na vse pretege blatita duhovščino. — čemu? To je vajin „monopol“, naj vama tekne. Mi se vaju ogiblujemo kakor kuge, ki okuži staro in mlado, rajši živimo neokuženi, zdravi na duši in na telesu, kar nam pa vidva gotovo zavida. —

Dne 3. t. m. smo se lepo podali v Gradišče, seveda ne v smrdljivem čolnu kalne „Soče“, da ondi volimo in se tudi prepričamo, kdo se voli. No, in prepričali smo se, da v Gradišču niso volili samo Lahi, marveč tudi veliko Slovencev iz Medane, Biljane, Fojane, Dolenja in še drugih vasi. Vse to bi bili patroni okoli „Soče“ in „Primorca“ lahko videli, ako bi strast smešnega sovraštva ne kalila njihovih „velenaprednih“ — očal. To sem povedal zato, ker se vam je zljubilo izmišljovati se, da se je za dr. Gregorčiča beračilo glasov — po Furlaniji. Da bi le nasprotno ne bilo resnica, potem bi nam smeli vi s čisto vestjo pogledati v lice in z nami vred bi zaklicali: Bog živi našega Gregorčiča, ki je jedini naš vredni poslanec!

Domače in razne novice.

Zahvala.

P. n. gg. volilcem, ki so me počastili na dan volitve 3. januarja s svojim glasom ter tako pripomogli »Sloginemu« kandidatu do zmage v volilnem boju, se tem potom presrečno zahvaljujem z zagotovilom, da si bom štel v dolžnost zagovarjati in pospeševati njihove dušne in gmotne koristi po svojih močeh in po okoliščinah, v katerih mi bo delovati.

V Gorici, 10. januarja 1901.

Dr. A. Gregorčič,
državni poslanec.

Imenovanje. Davkar Hugon Dejak in davčni preglednik Matija Bastianutti imenovana sta glavnima davčnima preglednikoma na Primorskem.

Za „Šolski Dom“ so vplačali predsedništvu za leto 1900: Šolnik v Gorici na račun ustanovnine 28 K; Frančiška Andrič, služabnica v Gorici, 1 K. Potom poštne hranilnice za leto 1901 plačal Anton Cibič dekan v Črnicah, 40 K.

Upravištvu „Gorice“ došlo: Franc Stepančič, kurat na Otlici, vsled povoljnega izdaka nar. stranke pri volitvah 10 K. — Presrečna hvala!

Tečaj za odraslene v krojenju in šivanju vrhne ženske obleke, ter v umetnem vezanju in belem šivanju se prične v „Šolskem domu“ s pričetkom februarja t. l. Učilo se bode po 2krat v tednu od 10.—12. ure dopoldne. Kedor se želi udeležiti enega navedenih tečajev, naj se oglasi do konca t. m. pri strokovnih gospodičnih učiteljicah, ali pri vodstvu šole v „Šolskem domu“.

Državnozborna volitev — za kmečke občine v Gorici. Kakor v V. kuriji, posrečilo se je našim takozvanim „naprednim“ nasprotnikom med našimi volilnimi možmi dobiti tudi v IV. volilni skupini nekoliko lškarijotov. Ali so bili ti plačani s srebrnjaki, ali pa s čem drugem, to nam ni znano, le toliko je res, da niso brez vsakega odplačila na tako nesramen način izdali svojih prvotnih volilcev, ki so jih volili na naš program. In vsled tega je prišlo, da je dobil naprednjaški kandidat 142 glasov, naš pa le 139.

Po izkazih, katere je priobčevala „Soča“ o volilnem gibanju na Goriškem, je bilo voljenih v skupini kmečkih občin na naš program in sicer v goriški okoličji, v Kanalskem in Ajdovskem okraju 90 volilnih mož, na Tolminskem in Cerkljanskem 30, na Bovškem 3, na Krasu, namreč v Sežanskem okraju pa 26, skupaj torej 149 slovenskih volilnih mož; na program „narodno-napredne“ stranke, pa je bilo voljenih po izkazih o volilnem gibanju iste „Soče“, le 137 slovenskih volilnih mož. Ostalih 5 volilnih mož pripada Furlanom v Ločniku. Med onimi 137 volilnimi možmi pa so bili tudi taki, katere je „Soča“ prištevvala sebi in ki so bili izvoljeni v nekih občinah, kjer ni bilo nikakega strankarskega boja in so se volitve vršile po stari navadi samo za to, ker so se morale izvršiti. No in o takih volilnih možeh so nam zatrjevali naši zaupni možje,

da jih „Soča“ po vsej krivici šteje v svoje vrste, ter da bodo na vsak način tudi z nami glasovali. Poleg teh občin, kjer se je volilo brez vsakega strankarskega boja, so pa bile nekatere občine, kjer so se vršile prvotne volitve sicer v znamenju boja, ali ta boj je bil naperjen le proti posameznim osebam v takih občinah, ki so veljale kot naši pristaši, nikakor pa ne proti dr. Gregorčiču, kakor so izpovedovali sami izvoljeni volilni možje. K 12 glasovom večine torej, katere nam je „Soča“ v svojih izkazih o volilnem gibanju na Goriškem sama priznala, prištevajo tudi glasove volilnih mož iz občin, kjer so se vršile volitve, kakor smo jih ravnokar opisali in o katerih so nam naši zaupniki poročali, da bodo gotovo z nami glasovali, še kakih 8—9 glasov, — tako, da bi znašala naša večina nad 20 glasov, ako bi vsi ti volilni možje ostali poštteni in zvesti svojim prvotnim volilcem.

Že zgorej smo navedli torej število volilnih mož, katere nam je „Soča“ sama priznala kot naše. Vsled korupcije pa in podkupila je glasovalo za našega kandidata v Gorici mesto 90 volilnih mož, le 86; v Tolminu glasovalo jih je mesto 30, le 26, (eden od naših je bil po bolezni zadržan, trije pa so vsled korupcije glasovali za nasprotnega kandidata); v Bovcu je glasoval od treh po „Soči“ na naš program izvoljenih mož samo eden za našega kandidata, a dva je nasprotna stranka, — seveda na „pošten“ način — pridobila za se. No in tako „zmago“ proslavlja „narodno-napredna“ stranka kot nekaj častnega za — „napredno“ idejo!

Mi se temu seveda ne čudimo, ker nismo smatrali „napredne“ ideje naših „naprednjakov“ nikdar za kaj poštenega. „Napredna ideja“, katero je začelo širiti par goriških koristolovcev med našim slovenskim ljudstvom, ne obstoja v ničem drugem, nego v širjenju korupcije in demoralizacije, kajti ti ljudje so prepričani, da šele takrat pride prava žetev za koristolovce med našim ljudstvom, kadar je popolnoma demoralizujejo, kadar uničijo v njem vsak pošten čut in kadar zatró v njem vso značajnost. In ker se jim je posrečilo, doseči pri zadnjih državnozbornih volitvah nekoliko uspehov, s tem namreč, da so podkupili nekaj naših volilnih mož, slavijo oni to svojo „zmago“, mesto da bi se je — sramovali!

Večina našega slovenskega ljudstva pa, ki je pri prvotnih volitvah stavila svoje zaupanje na take neznajčaje, na ljudi, ki so je tako grdo osleparili, pazi naj prihodnjic dobro, komu da zupa in koga da si izbira za volilnega moža.

One pa, ki so naše pošteno ljudstvo tako grdo izdali, naj si dobro zapomni in pri vsaki priliki pokaže s prstom nanje rekoč: glejte jih, to so izdajalci, čuvajte se jih povsod, ogibajte se jih!

Državnozborna volitev za mesta in trge na Goriškem. Včeraj se je vršila državnozborna volitev za Gorico in trge na Goriškem. Izvoljen je bil prejšnji poslanec Alfred Lenassi z 1116 glasovi. Codelli je dobil 177 glasov, a dr. Tuma je dobil vsega skupaj 330 glasov.

V veleposestvu, ki bo volilo enega državnega poslanca v ponedeljek 14. t. m., je postavljen od slovenske strani kot kandidat Andrej Kocijančič iz Podgore. Žal, da brez upa na zmago. Italijansko društvo „Unione“ kandiduje dosedanjega zastopnika Verze gnassija; a na svojo roko se poleguje za državnozborni mandat Henrik grof Dubsky, posestnik v Medeji, mož zmerne značaja, ki je tudi Slovencem pravičen.

Lažitorba alias „Soča“ zopet v svojem elementu. — V zadnji svoji številki si je izmisllila „Soča“ zopet jedno svojih navadnih lumparij. Pripoveduje namreč onim, ki jej hočejo verjeti, da sta dr. Gregorčič in dr. Pajer sklenila med seboj nek volilen „pakt“ in da bi ta njena lumparija držala „štéh“, pravi tudi, da se je to zgodilo 15. decembra. Škoda, da ne navede tudi ure in minute! A v isti sapi, ko to pripoveduje, pljuske se sama po zobeh, ko pravi, da „pakt“ je ostal tajen. No, če je pa ta „pakt“ ostal tajen, potem tudi lažnjivka „Soča“ ne more o njem ničesar vedeti! Torej, ako se „Soča“ kaj izmišlja, naj ne bode vsaj tako okorna pri tem svojem poslu!

Lažitorba naj nam raje pove kaj o — javni tajnosti, kako se je takrat godilo njenim patronom, ko so po trnjevem potu lazili okolo dr. Verze gnassija ter mu ponujali sloven-

skih glasov v veleposestvu, ako bi liberalni Italijani hoteli glasovati za nje v V. kuriji. Opravili niso ničesar, najbrže pa samo zaradi tega, ker jim Italijani niso zaupali, da bi držali dano besedo, posebno za to, ker se vrše volitve v veleposestvu za onimi v V. kuriji. Lažitorba naj nam raje pove, kako krčevito je stiskal nje glavni srboritež roko dr. Graziadiu ter ga mlo prosil za glasove; lažitorba naj nam raje pove, kako se je poklanjal ta srboritež Blažu Lenašu in dr. Pajerju! Zakaj o vsem tem molči? Čemu si obtežuje lažitorba vest z novimi lažmi ter izmišlja „tajnosti“, o katerih ničesar ne ve, ker jih sploh bilo ni! Govori naj raje o tem, kar je celemu svetu znano, namreč o plazenju njenih kolovodij okolo italijanskih liberalcev in o moledovanju za njih glasove!

„Sočina“ logika. — „Soči“ se kar smilijo irredentovski listi, ker jih jeza lomi za to, da je dalo nekaj avstrijsko mislečih Furlanov svoje glasove prostovoljno za dr. Gregorčiča in ki bi raje videli, da bi bil namesto njega izvoljen v V. kuriji — dr. Tuma. „Soča“ trdi v svoji neumnosti, da se irredentovci zaradi tega jezé na patrijotične Furlane, da so pomagali do zmage dr. Gregorčiču, ker da je ta irredentovec „manj nevaren“ nego — dr. Tuma. Lepa logika to! Kaj takega naj razume le burjasti „Sočin“ srboritež in pa njegovi kalini!

Kompromis med „naprednjaki“ in irredentovci. V gradiščanskem volilnem okraju se nahaja pet slovenskih občin. Volilni možje iz teh občin volijo torej z Lahi in ni najmanjšega govora o tem, da bi oni tam glasovali za kakega slovenskega kandidata, ker je število njih glasov v razmerju z italijanskimi naravnost neznatno. Njih glasovi odločujejo pač večkrat, ako nastopita tam dva italijanska kandidata, od katerih je eden radikalen Italijan, drugi pa bolj zmeren in avstrijskega mišljenja. V takem slučaju slovenski glasovi lahko odločujejo in je popolnoma naravno, ako odločijo za moža, ki je avstrijskega mišljenja, proti kakemu irredentovcu, katerih stremljenje gre za tem, da se pripravi ne samo italijanski del Goriške, nego cela goriška dežela za to, da pače prej ali slej kot zrelo jabolko v naročje blažene matere Italije. No in tam so sklenili naši naprednjaki s pristaši italijanskega političnega društva „Unione“, ki je postavilo proti italijanskemu kandidatu avstrijskega mišljenja svojega lastnega kandidata, kompromis. Ti pristaši italijanskega društva „Unione“ se nahajajo namreč v Ločniku, v občini, ki voli v kmečkih občinah s Slovenci v goriški okolici. Vsebinsa kompromisa pa je bila ta, da se vzdrže naprednjaki, ki volijo v gradiščanskem volilnem okraju, volitve ter da ne glasujejo za italijanskega kandidata avstrijskega mišljenja, dočim se bodo vzdržali pristaši ultraitalijanske stranke volitve v Gorici.

Ne diši li ta kompromis nekoliko po — izdajstvu?

Opomniti je treba, da so sklenili naši naprednjaki ta kompromis s pristaši ultra-italijanskega političnega društva takrat, ko so nad zmago v skupini kmečkih občin popolnoma obupali in se niso nadejali, da bi zamogli podkupiti celo desetorico naših volilnih mož in bi jim torej italijanski glasovi, ko bi tudi v Gorici za nje glasovali, nič ne pomagali.

Kako je bilo na volišču v Tolminu 3. t. m.? — Saj si lahko sami mislite, kako. Šli smo na volišče razdeljeni na desno in levo. Naši na desni; oni na levi. Naši mirni, neomahljivi in svoje stvari gotovi; levičarji nepokojni in mrzlično-zdržljivi. Opoldne pri obedu so imeli naši pri Kranju sobo na desni, nasprotniki na levi. Našim je sviral avtomat mej obedom: „Hej Slovani“, — „Naprej zastava“ — odlomke iz „Prodane neveste“ od Smetane, in „Cavalieri rusticana“ in druge arije. Levičarji so si pa solili obed s Sočinimi kvantami. „Po svoje vsaka božja stvar: V višavi orel, — ureh v luži.“

Kedo je iskal odpadnikov? Za agitatorja v Lokovcu prišlo je iz Čepovana s podpisom „Bratuz devet kron za trud“, z obljubo „za pijačo“ se plača posebej. Pa volilci se niso dali premotiti. Ostali so zvesti „Slogi“. Čast značajnim možem!

Naprednjak v Tolminu pogorel, na Kolovratu skoraj zmrznil. Dne 3. jan. 1901 podal se je tukajšnji volilni mož za V. kurijo, 60-letni strijc Anton Mašera, voditelj tukajšnjih „naprednja-

kov“ v Tolmin. Njegovi pristaši ga imajo za najbolj razumnega politikarja. Slovci pa ta strije tudi kot hribolazec pod imenom „Triglav“ in je tudi ud nekega „nemškega planinskega društva“.

Dne 3. jan. pa se je jasno pokazalo, da je slab politikar in še slabši hribolazec. Pri volitvi v Tolminu se je tako obnašal, da so se mu vsi smejali. Volil je seveda z naprednjaki in z njim tudi padel, kar dokazuje, da ni pravi politikar. Še slabše se je godilo temu strijcu, ko se je vračal domov. Misli je najbrže sam pri sebi, ker sem slab politikar, hočem pa pokazati, da sem dober hribolazec. In glejte kot tak krenil jo je po strmi bližnjici od Jekliža čez Kolovrat. Pa ta pot je bila zanj usodopolna. Moči so ga začele zapuščati in moral je iskati prenočišča v nekem seniku. V takem mrazu, ko kaže toplomer 10 stopinj pod ničlo ni pač prijetno se hladiti takorekoč pod milim nebom.

Zjutraj 4. jan. se je privlekel ta „napredni“ strijc do Livka. Poznalo se mu je, da je veliko trpel za „temo“, pa nič dosegel. Otroci so se mu posmehovali in si pri sebi mislili: tak „strije“ pa ne maram nikoli biti, kot je „Žganov Tonin“.

„Slovenska Čitalnica“ v Gorici priredi v predpustnem času leta 1901 naslednje veselice: 12. januarja, 19. januarja, 26. januarja in 9. februarja bodo domače plesne zabave s sviranjem na glasovirju. Začetek vsakrat ob 8. uri zvečer. P. n. dame so naprošene, da pridejo v domače obleki. 2. februarja bode plesni venček, pri katerem bode sviral vojaški septet in 17. februarja pa bode običajni ples, za katerega se izdajo posebna vabila.

K obilni udeležbi vabi Odbor.

Opomba. Ustop je dovoljen izključno le družvenikom in na ime povabljenim gostom. Neudje, ki se žele udeležiti katerega plesa, naj se obrnejo za vstopnico do katerega odbornika.

Izjava. — Dopisnik iz Gorice v zadnji „Soči“ se je izrazil pod imenom „Luka“, češ, da sem jaz podpisani poročal „Gorici“, da so goriški „Sokoli“ na Božič v Sovodnjah nabirali za Živca. (Nabiratelj B. me je javno na ulici napadel zaradi tega.) S tem izjavljam, da nisem jaz v nikaki zvezi z ono notico, priobčeno v št. 1. „Gorice“, kar mi more tudi slavno uredništvo potrditi.

Ludovik Lukežič.

Opomba uredništva. — Potrjujemo, da g. Lukežič ni v nobeni zvezi z omenjeno notico. Sicer pa stvar nima nič opraviti s poročevalcem in je resnična, kakor jo je prinesel naš list.

Slovenski delavci, prepisite se pod mesto! S 1. dnem t. l. je prišla v veljavo nova domovinska postava od l. 1896. Mnogo vaje je zdaj v Gorici, ki smete zahtevati, da vam prisodijo domovno pravico v Gorici. Ali za to se je treba zglašiti s posebno prošnjo. Pridite torej v soboto, dne 12. t. m. ob 6½ uri zvečer v sobo kat. delavskega društva, v semeniški ulici 9. l., kjer bo govor: o novi domovinski postavi. Ravno tako tudi v nedeljo, dne 13. t. m. ob 4. pop.

Krava ukradena ali zgubljena?

V četrtek je kupil nek mesar iz Ločnika na živalskem trgu v Gorici kravo. Izročil jo je svojemu hlapcu Avguštinu Marega, da jo popelje domov. Ker se je temu nekam mudilo, poprosi žensko, ki je stala tam blizu, naj za ta hip pazi na kravo. Ko pa je prišel hlapec Marega nazaj, ni našel ne ženske ne krave. Ves izven sebe začne okoli tekatati ter gledati, od kod bi prišla ali krava ali vsaj ženska, in res, žena pride, pa brez krave! Ko jo Marega popraša po kravi, mu reče, da jo je privezala k nekemu drevesu pri neki krčmi. Revez teče na označeno mesto, a ne da bi šla z njim tudi ženska. Pa joj! Ko pride Avgustin pred ono krčmo, krave ni bilo nikjer! Na vse zadnje pa revež ni videl ne krave več in ne ženske. In tako je moral — brez krave v Ločnik, kjer se mu je mesar lepo zahvalil za pozornost.

S sodišča. Pred tukajšnjim okrožnim kot kazenskem sodiščem je stal v četrtek oni 25 letni težak Jože Gulin, doma iz Gorice, ki je na dan sv. Stefana zvečer razsajal v kavarni „Commercio“ in med potom ranil tudi dva redarja, ki sta ga aretirala. Dobil je za ta njegova junaštva šest mesecev ječe.

Listnica uredništva. Dopisnikom iz Saksid, iz goriške okolice in Dornberga: Prihodnjic!

Nesebičnost narodno-napredne stranke! — Naši možje-volilci dobili so iz „Goriške tiskarne“ kar po več iztisov nenaročene „Soče“, katera naj bi jih bila speljala na led. A čujte! — pošiljatve niti niso bile zadosti franki-

rane, moške so morali poštarino doplačati, a so tudi spoznali narodno-napredno sebičnost.

Iz Devina se nam piše: V naši vasi ob jadranskem morju ustanovilo se je pevsko-bralno društvo „Ladija“. Želimo društvnikom, da bi se srečno vozili po morju življenja v svoji „ladiji“ in da ne bi zgrešili varnega pristanišča! Društveni odbor napravil je na Silvestrov večer v „obč. domu“ malo a pohvalno veselico, pri kateri je bila obdarovana vsa šolska mladina z obleko, knjigami, šolskimi potrebščinami i dr. Želeli so, da se kaj takega vsako leto ponovi!

Z novim letom preselila se je ljudska šola iz starega poslopja v nov „obč. dom“, kjer so lepi šolski prostori. — V „obč. domu“ je tudi prostor za „otroški vrt“; otrok je dovolj, a vrtarice ni! Lani je bil odprt „otroški vrt“ le nekaj mesecev. Priporoča se ta važna zadeva g. predsedniku društva „Šolski dom“.

Razglas. Deželni odbor poknežene goriške in gradiške razpisuje izprazneno mesto deželnega tajnika z letno plačo 2400 kron in dokler se ne prekliche, z 25 odstotno draginjsko priklado.

Če bo po preteku ednega leta deželni odbor s službovanjem zadovoljen, ukrene stalno podelitev službe ter zaobli tajnik pravico tudi do 10 odstotnih plačnih poviškov do dopolnjenega 25. leta službe in se mu bodo vštevala leta za pokojnino po določilih veljavnih zakonov.

Prosivcem je dokazati, da so končali politično pravne studije, da so popolnoma vešč italijanskega, slovenskega in nemškega jezika in da so si v dosedanjem službovanju prisvojili sposobnost v konceptu in pisarničnih poslih.

Prošnje je podati deželnemu odboru v 4 tednih od dne razglasitve.

Državni uradniki, ki bi se hoteli oglasiti za službo, naj pošljejo svoje prošnje po načelnikih dotičnih uradov.

Mesto poštnega odpravnika na c. kr. poštne uradu v Dekani (III. razred 6. stopinja), okrajno glavarstvo Koper, je razpisano proti pogodbi in kavciji 400 K. Letna plača 350 K, uradni pavšal 90 K in letni pavšal 504 K za vzdržavo na dan jednokratne pešne zveze med Koprom in Dekani ter za lokalno dostavljanje poštne pošiljatev.

Prošnje v teku treh tednov na pošto in brzojavno ravnanje v Trstu.

Državnozborna volitve v veleposestvu na Kranjskem. V tej skupini sta bila izvoljena baron Schwegel in grof Barbo z 48 od 49 oddanih glasov.

Sedem delavcev pogorelo. V Opavi je prebivalo v neki baraki 17 zidarjev. V noči od 6—7. t. m. pa se je baraka unela in zgorelo je sedem oseb.

Naslednik grofa Muravijeva. Ruskim ministrom za zunanje stvari je imenovan namesto umrlega grofa Muravijeva grof Lambsdorf.

Samomor bivšega ministra. Bivši ogerski minister za trgovino v Wechlejevem ministerstvu, Bela Lukács, je utonil v Donavi. Bil je za časa pariške razstave predsednik razstavnega odbora za Ogersko. Koj ko se je vrnil iz Pariza, napadla ga je huda živčna bolezen tako, da so ga morali zadnji čas prepečiti v norišnico v Budimpešti. Dne 7. t. m. popoldne ob 5. uri pa se mu je posrečilo uteči iz norišnice, tekkel je proti Donavi in je s Franc Jožefovega mosta skočil v vodo.

Za železničarje. Na Dunaju je pričel izhajati nov železničarski časnik: „Oesterreichische Eisenbahn-Zeitung Senaphor“ neodvisno glasilo za skupne interese železniškega obsobja avstrijskih železnic. Namen lista je brez fraz in odločno označevati socialno, gospodarstvo stanje železničarjev. Dobro ločiti od slabega in brezobzirno razkriti rane, ki so jih železničarjem zadali: nevednost in fanatizem. Želeti je, da bi naši železničarji prav pridno naročali list in se tudi priklonili organizaciji, katero zastopa list. Na noge torej možje!

Nesreča rojaka v Ameriki. V Calmetu v Ameriki je pal v rudniku na glavo Jožefa Žuniča velik kos bakrene rude ter ga na mestu usmrtil. Žunič je doma iz vasi Vičič, župnije Podzemelj v okraju Črnomelj.

Lokomotiva in olje. S koncem leta se ne bo več nobena lokomotiva v Kaliforniji kurila s premogom ampak z oljem.

Knjiga „Naši narodni grehi“ se dobiva v „Narodni tiskarni“ v Gorici in pri knjigotrcu g. Likarju. V nobeni slovenski hiši ne bi smela manjkati ta knjiga, iz katere se moramo učiti, kako živeti res slovenski in kako se ogibati narodnih grehov. Baš sedanje volitve po obmejnih slovenskih pokrajinah so zopet pokazale, kako potrebni smo še narodnega pouka. Zatorej Slovenci, ne izogibajte se tej prekornosti knjigi in naročite si jo! Cena knjige je 50 vinarjev po pošti 5 vin. več.

Tiskovine za prošnje v dosego brezobrestnih posojil vinogradnikom

ima v zalogi

„Narodna tiskarna“.

„Narodna tiskarna“ v Gorici
ulica Vetturini 9.

Ilijada.

Povest slov. mladini.

Prosto po Homerju

pripoveduje
ANDREJ KRAGELJ.

Z tolmačen važnejših osebnih imen ter obsega 273 strani.

CENA:

1 K 40 vin., po pošti 20 vin. več.

Primerno božično
in novoletno darilo.

Anton Pečenko
Vrtna ulica 8 GORICA Via Giardino 8
priporoča
pristna bela in črna vina
briskih, dal-matinskih in isterskih vinogradov.
Dostavlja na dom in razpošilja po železnici na vse kraje avstro-egrske monarhije v sodih od 56 litrov naprej. Na zahtevo pošilja tudi uzorce.
Cene zmerne. Poštožaba poštena.

Blag. gosp.
Gabrijel Piccoli,
dvorni založnik Nj. Svetosti papeža Leona XIII. v Ljubljani.

Podpisane si usoja naznaniti Vašemu Blagorodju, da je doposlana tinktura za želodec rabila z dobrim uspehom pri želodčnem ter črevesnem kataru kakor tudi v boleznih na jetrah in obistih.

Gradec, dne 2. februarja 1897.

Bolnišnica usmiljenih bratov.

Provincijal:

F. Emanuel Leitner, višji zdravnik.

Blag. gosp.

Gabrijel Piccoli,
Ljubljana.

Ze mnogo časa svetujem vsem, kateri trpijo na bolečinah v želodcu in nerednostih v črevesih, da uporabljajo Vašo izvrstno želodčno tinkturo, ki jo sem jaz sam uporabljal s prav izvrstnim uspehom. Z odl. spoštovanjem

Momjan (Istra), 6. oktobra 1900.

Don Peter Franceschini,

župnik.

Prijatelji in somišljeniki
agitujte za
Centralno posojilnico
v Gorici, ulica Vetturini št. 9.
Uradne ure od 8—12.

1. Hranilne vloge obrestuje po 4½ %;
2. Posojila daje: a) na vknjižbo po 5½ %; b) na menice po 6 %; c) na tekoči račun po pogodbi.

Rojaki! Spominjajte se o vsaki priliki „Šolskega doma“.

Večna luč!

Redko kedaj se dobi prozornega, dobrega pristnega oljkega olja za „večno luč“, marveč navadno le mešano, nesnažno olje. Najslabše olje pa je tako, ki obleži na dnu posode. Prodajalec dá tudi tako olje za „večno luč“; da pa tako olje z nobenimi stenji, niti z navadnimi „dušami“ ne gori, je znano vsakemu iz skušnje.

Da ne bo več pritožb,
da olje ne gori, ali pa da premočno gori, ali da stenj preveč olja povzije, omislil sem si **troje vrst stenjev.** Priporočam torej, da se po dobroti olja rabijo

Kofolovi stenji,
katere garantiram za trajno „večno luč“ tudi v najhujšem mrazu. Pouk s pošiljateljico.

Za prozorno dobro olje stenj **O.** za slabše **I.**, najslabše (nesnažno) **II.** — Za visoka stekla „Giullonov Aparat“ stenj **O.** 1 K 60 v., stenja **I.** in **II.** 3 K. — Za navadna nizka stekla stenj **O.** 1 K., **I.** in **II.** 2 K 40 v. — Škatljica stenjev zadostuje za eno leto.

Stekla vseh vrst in barv. Dolončeve sveče iz pravega čebelnega voska po originalnih cenah.

Se priporoča preč. duhovščini

Tine Kofol,

cerkvenik v Kanalu (Goriško).

1. Glavni deleži po 200 K s trikratno zavezo;
2. Opravilni deleži po 2 K s petdesetkratno zavezo;
3. Upisnina: a) glavnih deležev ne glede na število 4 K; b) opravnih deležev 1 K.

„NARODNA TISKARNA“

v Gorici — ulica Vetturini št. 9 — v Gorici

Preskrbljena je z povsem novimi črkami, okraski in finim papirjem.

Izdeluje vsa dela v najkrajšem času
po tako nizkih cenah, da se ne boji nikake konkurence.

Tiska brošure, diplome, trgovske račune, pisma in zavitke s firmo, cenike, vabila na karton in na papir, posetnice razne velikosti in oblike z zavitki, zaročnice in poročnice v elegantnih ter osmrtnice v velikih in manjših oblikah.

„Narodna tiskarna“ tiska

„GORICO“ in „Primorski List“

„GORICA“

izhaja dvakrat na teden v dveh izdajah, ter stane na leto 8 kron, pol leta 4 krone

„Primorski List“

izhaja vsak četrtek in stane celoletno 4 K polletno 2 K, za manj premožne celo leto 3 K.

„Narodna tiskarna“ ima v zalogi vse tiskovine

Tiskovine za duhovnije, županstva in dr. urade na močnem papirju.

Pismena naročila tiskovin se izvrše z obratno pošto; vsa druga v najkrajšem času.

„Ljubljanska kreditna banka“
v Ljubljani
Špitalske ulice št. 2.

Nakup in prodaja
vseh vrst rent, državnih papirjev, zastavnih
pisem, srečk, novcev, valut i. t. d. po naj-
kulantnejših pogojih.

Posojila na vrednostne papirje proti
nizkim obrestim.
Zavarovanje proti kurznim izgabi.
Promese k vsem zrebanjem.

Sprejemanje denarnih vlog
na vložne knjižice, na tekoči račun in na
girokonto s 4½ % obrestovanjem od dne vloge
do dne vzdiga.
Eskompt menjic najkulantneje. — Borzna naročila